

Jone Goirizelaia, EH Bilduko parlamentaria

“IÑIGO CABACASEN FAMILIAK IKUSI DU INSTRUKZIOA EZ DELA INPARTZIALA IZAN”

Arabako ALEAk antolaturik, SolasAlean saioa izan zen hil honen 11n, Gasteizko Oihaneder Euskararen Etxean; ARGIArekin elkarlanean. Berriako Edurne Begiristain kazetariak eta artikulu honen egileak EH Bilduko parlamentari eta abokatu Jone Goirizelaia elkarrizketatu genuen. Publikoak ere galderak egin zituen, baita Iñaki Goirizelaia, Gemma Zabaleta eta Koikili Lertxundik ere. Solasaldia oparoa eta goxoa izan zen. Hona hemen, jasotakoaren mustra bat.

Mikel Asurmendi

@masurmendi

ARGAZKIAK: DANI BLANCO

1990etik 2005era legebiltzarkidea izan zinen. Hamaika urte geroago itzuli zara Legebiltzarrera. Zein oroitzapen dituzu?

Gaztea nintzen eta emakume bakarra. Institutuzio batean sartu nintzen lehen biderrez, beldur handiz sartu ere. Garai hartako egoera politikoa oso konplikaturik zen, hainbat biolentzia espresio zeudelako. Ezker abertzaleko kideok egoerari irtenbide emateko lanean ari ginen, herri gisa dagozkigun eskubideak lortzeko herriari hitza eman beharra aldarrikatzen genuen. Askok ikasi nuen eta ez diot ikasteari laga. Orduko eta oraingo egoera ezberdinak dira, baina gure helburu politikoak ez dira aldatu: Euskal Herriak bere buruaren jabe izatea.

Zein da itzuli izanaren arrazoi nagusia?

Buruan duzuna ez duzu sekula albora uzten. Batzuetan lehenengo lerroan zaude, bestetuetan atzerago, baina beti lotura zuzena duzu lortu gura duzunarekin. Eta horri haxe gehitu behar diot: Arnaldo [Otegi] kartzelan zegoenean, sarritan joaten nintzen bisitaz. Egun batean, berriz ere Legebiltzarrera itzuliko ginela esaten genion elkarri. Besteak beste, lotura eta

erreferente politikoak ez galtzeko. Hau da, ezker abertzalean ari garenek, gure estrategiaren aldaketa eta politika egiteko moduak zergatik aldatu ditugun ongi azaltzeko jendeari, betiere helburu berberak lortzeko. Arnaldok bere izaera baikorra transmititzen dio ondoko jendeari. Dugun esperientziak eragina du politikan, eta unea iritsita, ezin nion ezetz esan.

Zein da Eusko Legebiltzarrean nabaritu duzun aldaketa garrantzitsua?

Legebiltzarkideen arteko harremana. Lehen, jende guztiek hitz egiten genuen baina ez modu naturalean. Inkomunikazio politikoa nabarmena zen. Egun, denekin ez dugu berdin hitz egiten, baina aldaketak izan dira. Hitz egitea funtsezkoa da, parlamentu hitzak dioenez hitz egiteko tokia delako. Horrek egoera areago aldatzea eta akordioak lortzea espero dut. Hala ere, aldi berean, parlamentari batzuek duela hogeituroko egoerara eraman nahi gaituzte. Adibidez, Borja Semperrek Espainiako Konstituzioari zin egitea eskatzea. Baina, non gaude? Semper gaztea da, ez da Carlos Urquijo. Beraz, badago zer aldatua.

Sorturen birfundazio prozesuaren ostean ezker abertzalea benetan birsortuko al da?

Guztion eskuetan dago hori lortzea. Sakon eztabaidatu ostean, “politika beste modu batez egin behar da eta jende guztiarekin gauza guztiak egiteko kontatu behar dela” ondorioztatu genuen. Horrek Sorturen egituraren aldaketak ekarri behar ditu, lan egiteko moduan aldaketak, baita bidez bide kanpoan geratu direnak ere integratzea. Prozesua horren saiakera da: zelan lan egin jendearekin auzoetan eta herrietan, zelan transmititu gure helburuak. Erabakitzeko modua landu behar dugu, hori ondo egiten badugu, ezker abertzalea gizarte osorako aukera politikoa ona izango da.

Bost urte bete dira Aieteko Adierazpenetik eta ETak jarduera armatua utzi zutenetik. Batzuen ustez, erabaki hori askoz lehenago heldu behar zen. Zure iritziz?

Ez dut uste eztabaida puntu horretan jarri behar dugunik. Puntua beste toki batean dago: gu politika egiten ari gara gizarteak aukera politiko berriak izan ditzan, Euskal Herria beste modu batean eraikitzeko. Analisisa egoera politikoaren

“Arnaldok bere izaera baikorra transmititzen dio ondoko jendeari eta, unea iritsita, ezin nion ezetzik esan Eusko Legebiltzarrera itzultzeari”.

arabera egin behar dugu eta erabakiak horren arabera hartu, betiere, politika egokiena aurrera eramateko eta herriarrek beren eskubideen jabe izateko. Ezker abertzaleak Aieteko Adierazpena eman zedin asko lan egin zuen. Bere estrategia aldatu eta antolamenduen egitura aldatu behar zirela erabaki zuen, baita denok hori onartzea eta elkarrekin egitea ere. Erabaki funtsezkoa izan zen. Hausnarketak eta erabakiak ekarri gaituzte gauden tokira, ezker abertzaleak bere erabakiak hartu zituen eta ETAk bereak. Nik hor jarriko nuke inflexio puntua.

“Cabacas auzia”-ren abokatua zara. Oztipoz betetako bidea dela salatu duzu maiz. Bagenekien ez zela erraza izango, hasieratik ikusi genuen gertatua argitzea zaila izango zela. Normalean, Ertzaintzak kamerak daramatza horrelako gertaerata, bada, kasu honetan eraman zituzten, baina ez zituztela piztu diote. Kanean kamerak izaten dira, Kirruli Herriko Taberna aurrean ere bai, baina, gau hartan ez. Areago, justu beheago kamerak martxan ei zeuden. Normalean irudi horiek auzitara eramaten dira: ar-

mak, bala-zorroak eta pilotak ikertzen dira, bada, kasu honetan hori ez da egin. Ertzaintzaren diligentziak zabaltzen dira, bada kasu honetan horiek ere ez.

Ezkorra zara, beraz.

Dauzkagun bitartekoak geuk landutakoak dira, han egon zen jendearen lekukotasunak, bertakoek grabatu zituzten bideoak... Harrigarria da gero, fiskalak argipenak aurkitzeko prozedura bultzatu beharko luke. Kasuon fiskalak ez ditu diligentziak eskatu, ez ikerketarako proposamenak egin ere. Ordea, Ertzaintzaren defentsak esaten duenarekin egin du beti bat. Jaurlaritzak kasurako izendatutako abokatuak ez du ezer egin, egin duen bakarra akusazio partikularren eskariz egin du, eta oztipoak jarritz betiere: “Ezin da ezer egin, kasua sekretupean dagoelako”.

Uneon sei pertsona daude inputatuta.

Baina horiek ez zuten beren kabuz jokatu, aginduz baizik. Aginduak Ugarteko delakoak eman zituen. Eskatu dugu bera inputatzea, hark deklaratzeko, baina epaileak dioenez, berak ez zuen ezer

esan, ez egin. Kontua da Ugartekok agindua eman zituela, hori grabatuta dago: “Zoazte Herrikora, hartu posizioak, sakabanatu jendea, sartu zaitezte duzuen guztiarekin”. Nik uste, Ertzaintza ez epaitzea erabaki dutela. Badirudi barneetik laguntza dutela, epaileen ingurukoek komentatu digutenez, oso garbi dute beren iritzia: ez dute helegiterik onartuko, kasua artxibatuko dute. Inñigoren familiak instrukzioa ez dela inpartziala ikusi du. Gure ustez, datu eta elementu nahikoa dago epaiketa egiteko. Baina azken hitza dutenak ez dira horren alde. Gizarteak ez du hori ulertuko ez onartuko. Epaileen jarrerak ez luke bidea oztopatu beharko. Jaurlaritzak auzia aurrera joan dadin prest dagoela dio, baina...

Eusko Jaurlaritzaren jarrera zein izan da, zehatzago esanda?

Aurreko Jaurlaritzako Segurtasun Sailko buru Rodolfo Aresek ez zuen ezer bidali epaitegietara, polizia txostena izan ezik. Ez zuen ikerketa zabaltzeko, eta gainera Ertzaintzaren abokatuak Inñigo buruan kolpatu zuena ez zela pilota bat izan, baizik eta kezko lata bat izan zela

planteatu zuen hasieran. Forentseak ez zuen hori onartu eta orduan estrategia aldatu zuen. Ez dute funtsezko ezer egin, ohikoa besterik ez dute esan: istiluak egon zirela, pertsona batzuk kaputxaz ibili zirela... Inork ikusi ez zituen gertaerak sartu nahi zituzten beren estrategia. Oraingoek, berriz, "hori aurreko gobernua zegoenean gertatu zen", diote.

Justizia eta Espainia hitzek zer esanahi dute zuretzat?

Zentzugabekeria. Justiziak eta Espainiak ez dute bat egiten. Gauza bat da hitza eta beste bat tribunaletan izaten dena. Espainiako Entzutegi Nazionalako epaietan erabaki politikoak agerikoak dira. Lehenengo eta behin, ez dakigu zein den izendatutako tribunaletan, epaileak artifizialki izendatuak izaten dira helburu eta gauza konkretuetarako. Epaituen inkomunikazioa darabilte helburu horiek lortzeko, defentsako abokatuok ez dugu euren eskubideez hitz egiterik. Zoritxarrez, gaur egun ere egitura eta pertsona berak daude, beraz, hori ez bada aldatzen ez dago justizia egiterik.

Euskal Herriarekiko aldaketa izatea zaila da, antza.

Guk aldaketa gauzatu dadin justizia trantsizionala landu nahi dugu, baina ez dute onartzen. Estrasburgoko Auzitegitik torturari buruzko ebazpen asko etorri dira, auziak ez direla behar bezala bideratu diote, baina ez dute kasurik egin. Adibidez, Garzon epaileak Bateragune auzibideko inputatuak [Otegi, Jacinto, Zabaleta, Rodriguez eta Diaz Usabiaga] zigortuak izateko, ETA eta Batasuna egitura berekoak zirela argudiatu zuen. Urte batzuk pasa ondoren, judikaduratik kanpo dagoenean, Garzonek "hori ez

"Azaroaren 25ean, Emakumeen aurkako indarkeria desagerrarazteko Nazioarteko Eguna da. Une egokia litzateke Ahotsak mugimendua berrabiatzeko"

"Zenbat manifestaziotan izan dira zaurituak, begiak galduak eta hildakoak? Rosa Zarra, esaterako. Kasu horiek babestuak eta estaliak izan dira, ez dira argitu"

zen egia, epaia ez zela horrelakoa izan behar" esan du. Hara, bera epailea izan zen! Zer justizia mota da hori?

Justizia Euskal Herriaren markoan, berriz, nola ikusten duzu?

Nola gerta eta zertaz ari garen arabera. Auzi batzuetan justizia antzean dago. Hemen ere, poliziak prestatu dituen txostenak onartu behar izan dira urte luzetan. Printzipioz, poliziaren eta herriarren hitzek balio bera izan behar lukete, baina tribunaletan ez da horrela izaten. Poliziarenak askoz pisu gehiago dauka, egoera soziopolitiko zehatz batean egon garelako, gizarte sektore batek eta alderdi batzuek babes politiko hori eman diotelako. "Cabacas auzia" ezaguna da, Iñigo hila delako. Baina, Euskal Herrian zenbat manifestaziotan izan dira zaurituak, begiak galduak eta hildakoak? Rosa Zarra, esaterako. Kasu horiek babestuak eta estaliak izan dira, ez dira argitu. Askotan, arerio politikoek "zergatik ez duzue injustizia hau edo

ITURRIETA
SAGARDOTEGIA

Uda garaian ere zabalik

ARRAGA AUZOA, 2 · ARAMAIO
☎ 945 44 53 85 / 685 72 15 93
jj.iturrieta@yahoo.es
iturrietasagardotegia.blogspot.com.es

Ipar Motor
gasteiz

08:00etatik 20:00ak arte,
etenik gabe

León kalea z/g · 01003 Gasteiz
☎ 945 25 38 94
www.iparmotor.com

emaize

CENTRO SEXOLÓGICO · SEXOLOGIA ZENTROA

Bueno Monreal 1, behea
01001 Gasteiz
☎ 945 265 896
www.emaize.com

